

Förslag på samverkan och dialog kring Mönsterås kommunskog

Med anledning av vår skrivelse från den 7 januari i år angående ”kommunskogen” vill vi lämna följande förslag till Moderaterna och Kristdemokraterna i Mönsterås kommun.

Naturskyddsförenings förslag:

Under våren kommer vi att bekosta och genomföra en första inventering av ”kommunskogens” naturvärden. Inventeringens slutsatser kommer att presenteras senare under våren. Vi föreslår att vår insats kompletteras med en paus av alla planerade åtgärder i kommunskogen under två år. Detta för att utifrån ett bättre kunskapsunderlag och i ett gemensamt samtal undersöka hur området kan förvaltas i enlighet med gällande översiktsplan och kommunens antagna miljömål. Samtidigt skapas även en möjlighet att analysera och förankra hur kommunskogen kan bidra till de lokala fördelar som en ombildning av Sveaskogs ekopark Hornsö till en framtida nationalpark skulle kunna innebära.

Bakgrund:

I början av året skrev Stranda Naturskyddsförening och Naturskyddsföreningen i Kalmar län till Mönsterås partier om förvaltningen av kommunskogen (Skäppentorp) väster om Blomstermåla. Utifrån en genomgång av de senaste 35 årens översiktsplaner, miljömål och skogsbruksplaner ställde vi frågor om hur förvaltningen har levt upp till fullmäktiges strategiska beslut.

Under februari har Naturskyddsföreningen träffat företrädare för Socialdemokraterna, Moderaterna och Kristdemokraterna i Mönsterås för att diskutera dessa frågor. Under dessa möten har vi presenterat våra farhågor om att flera av kommunfullmäktiges beslut inte respekteras i förvaltningen av kommunskogen. Ett liknande möte har även hållits med företrädare för Södra Skogsägarna på deras huvudkontor i Växjö.

Den 21 oktober 2025 antog kommunstyrelsens arbetsutskott en ny skogsbruksplan för kommunskogen för perioden 2025 till 2035. Planen från Södra Skogsägarna innebär att över hälften av den äldsta skogen (+120 år) ska slutavverkas. Detta motsätter vi oss kraftigt och menar att det är ett flagrant avsteg mot gällande översiktsplan och tidigare antagna miljömål för Mönsterås kommun.

Vidare noterar vi att de planerade avverkningarna sker trots frånvaron av en beslutad inventering av kommunskogens naturvärden. När vi har efterfrågat denna inventering har svaret från kommunen blivit att de inte går att finna. Att 18 år gamla beslut ännu inte har förverkligats är minst sagt anmärkningsvärt.

Mot bakgrund av detta har Naturskyddsföreningen beslutat att med egna medel bidra till en första inventering av kommunskogens naturvärden. Inventeringen kommer att inriktas på de äldre skogarna, men även inkludera stickprov från yngre skog i olika åldersklasser. Syftet är att presentera en första bild av möjligheten att bevara, restaurera och utveckla viktiga natur- och rekreationsvärden i olika ålderssegment med målet att stärka inslaget av tall och olika lövträd, särskilt ek i naturligt brandpräglade skogar. Kommunskogen ligger i det som Södra Skogsägarna kallar Östra Götalands brandregion.

Motivering:

Naturskyddsföreningen förväntar sig att förvaltningen av Mönsterås kommunägda skogar lever upp till översiktsplanens prioriteringar och kommunens miljömål. Det vill säga i kommunskogen är det översiktsplanens prioritering att bevara och utveckla områdets natur- och rekreationsvärden som är det övergripande målet.

En sådan förvaltning underlättar även att förverkliga och genomföra en rad lovvärda intentioner i översiktsplanen och antagna miljömål för Mönsterås kommun. Vi syftar bland annat på ökat skydd av områden med höga natur- och rekreationsvärden, att kommunägd skog ska vara fri från kalhyggen, mer hänsyn till biologisk mångfald, utveckling av befintliga friluftsområden, ökad andel skyddad natur, återvätning av våtmarker, restaurering av naturliga vattendrag och god tillgänglighet till värdefull natur för besökare.

Avslutningsvis vill vi framhäva den potential som finns kring en eventuell ombildning av Sveaskogs ekopark Hornsö till en framtida nationalpark. En satsning på natur- och ekoturism tillsammans med stärkta möjligheter att locka nya invånare till Blomstermåla lär sannolikt med råge överträffa intäkterna från dagens skogsbruk i kommunskogen.

Därför hoppas vi att Mönsterås kommunskog kan bli en värdefull katalysator för ett övergripande samarbete mellan Högsby, Nybro och Mönsterås kommun i samverkan med region Kalmar län, länsstyrelsen Kalmar län, Sveaskog, Södra Skogsägarna och den ideella naturvården.

Östra Småland den 2 mars 2026.

Per Jiborn

Skogsansvarig i Naturskyddsföreningen i Kalmar län

Lars Engström

Ordförande i Stranda Naturskyddsförening

Källor och referenser:

- **Mönsterås kommunskog utarmades** / Skrivelse till kommunfullmäktiges partier från den 7 januari 2026
- **Mönsterås kommun Översiktsplan 2040 - med utblick mot 2050** / Antagen av kommunfullmäktige den 24 februari 2025, 7 §
- **Miljömål för Mönsterås kommun** / Antagna av kommunfullmäktige mars 2008
- **Miljömål 2020 - 2025 Mönsterås kommun** / Antagen av kommunfullmäktige i Mönsterås kommun 2020-05-18, § 29
- **Skogsbruksplan** för Skälleryd 1:17 / Utskriven 2025-09-05